

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۷/۱۹
عنوان موضوع	چالش ها و راهکارهای حمایت از واحدهای گردشگری خراسان رضوی در راستای توسعه گردشگری استان		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی		
شرح موضوع	رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی استان طی سلسله مکاتباتی نارسایی ها و مشکلات حوزه گردشگری در استان را احصا و به دبیرخانه شورای گفت و گو منعکس نمود. توجه به جایگاه راهبردی استان خراسان رضوی در جذب گردشگران داخلی و خارجی و نقش مستقیم بخش گردشگری و صنایع دستی در اشتغال زایی، گردش نقدینگی و پویایی اقتصاد محلی، بررسی چالش ها و ارائه راهکارهای اجرایی برای حفظ و توسعه این حوزه ضرورت دارد. در نشست بیست و پنجم دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان، موانع موجود در زمینه ایمن سازی تأسیسات گردشگری، صدور مجوزها، فعالیت واحدهای اقامتی غیرمجاز، پذیرش اتباع خارجی و مسائل مالیاتی و بیمه ای مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت. موقعیت ویژه مشهد به عنوان قطب زیارتی و گردشگری کشور، توسعه زیرساخت های این حوزه و رفع موانع پیش روی فعالان آن، ضرورتی اساسی در بهبود شاخص های اقتصادی و اشتغال استان محسوب می شود. بررسی ها نشان می دهد که بخش قابل توجهی از واحدهای اقامتی استان درگیر مشکلات اداری و حقوقی ناشی از ابطال ماده ۸ آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری هستند. این ماده پیش تر اجازه می داد مراکز اقامتی فاقد پایان کار، با رعایت ضوابط ایمنی، مجوز بهره برداری خود را تمدید کنند؛ اما با ابطال آن، صدور یا تمدید پروانه ها با مانع مواجه شده و فعالیت بیش از ۷۰ درصد واحدهای اقامتی در معرض توقف قرار گرفته است. بخش عمده این مشکل به اختلافات میان شهرداری و سرمایه گذاران بازمی گردد؛ از جمله در حوزه تأییدات فنی نظام مهندسی و پرداخت مطالبات مالی شهرداری اختلاف نظر هایی وجود دارد. در کنار این موضوع، افزایش فعالیت واحدهای اقامتی و دفاتر فروش بلیت غیرمجاز، یکی از چالش های جدی گردشگری استان است. این واحدها بدون رعایت ضوابط قانونی اقدام به جذب مسافر می کنند که نتیجه آن کاهش اعتماد عمومی و تضعیف سرمایه گذاری رسمی در این حوزه است. از سوی دیگر، موضوع ورود و اقامت اتباع خارجی نیز به عنوان یک دغدغه امنیتی و اجرایی نیازمند اتخاذ تدابیر مناسب است که همکاری وزارت امور خارجه، اداره اتباع و دستگاه های گردشگری برای ثبت و نظارت بر ورود و اقامت گردشگران خارجی را مطالبه می نماید. در زمینه مسائل اقتصادی، فعالان گردشگری با توجه به آسیب های ناشی از جنگ دوازده روزه و رکود دوره ای بازار سفر، خواستار استمهال و تقسیط بدهی های مالیاتی و بیمه ای، به ویژه برای سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ شدند. همچنین ارائه		

تسهیلات مالی جهت ایمن سازی واحدهای اقامتی، یکی از درخواست های اصلی بخش خصوصی بود که می تواند در قالب بسته های حمایتی ویژه مورد بررسی قرار گیرد. جمع بندی کارشناسی نشان می دهد که پویایی گردشگری استان نیازمند هم افزایی بین دستگاه های اجرایی، نهادهای مالی و تشکلهای حرفه ای است. تقویت همکاری میان شهرداری، نظام مهندسی، اداره میراث فرهنگی کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی، می تواند مسیر صدور مجوزها را تسهیل و از تعطیلی واحدهای فعال جلوگیری کند. در نهایت، اجرای همزمان سه محور کلیدی شامل تسهیل ضوابط فنی، ساماندهی فعالیت های غیرمجاز و اعمال حمایت های مالی و بیمه ای می تواند منجر به حفظ اشتغال موجود، ارتقای ظرفیت اقامتی استان و بهبود فضای کسب و کار گردشگری در خراسان رضوی شود.	
موانع و مشکلات: • ابطال ماده ۸ آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری و توقف تمدید پروانه بهره برداری صدور رأی شماره ۴۴۷۷۷۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ماده ۸ آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۹۲۰/ت/۶۱۹۸۲ هـ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ هیأت وزیران دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال ماده ۸ آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری، امکان تمدید پروانه بهره برداری واحدهای فاقد پایان کار را متوقف کرده است. این امر در مشهد که بیش از ۵۰ درصد صنعت هتلداری کشور را در خود جای داده، موجب بالاترین گسترده هتل ها و مراکز اقامتی شده است. همچنین، طولانی و پرهزینه بودن فرآیند اخذ پایان کار، فعالیت بدون تمدید پروانه را با تبعات اقتصادی و عملیاتی جدی مواجه ساخته است. ضمن آنکه این تصمیمات بدون رعایت ماده ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار اتخاذ گردیده است. این در حالی است که اکثر قریب به اتفاق واحد های اقامتی (۹۰٪) استاندارد های لازم ایمنی را رعایت نموده اند. بعلاوه این مساله موجب خواهد شد گردشگری به سمت واحدهای غیر ایمن و فاقد مجوز و نظارت سوق پیدا نماید. • طولانی و پرهزینه بودن فرآیند اخذ پایان کار ساختمانی تعدد مراحل استعلام بین شهرداری، نظام مهندسی و آتش نشانی و هزینه های بالای عوارض و تأخیر در پاسخ استعلام ها، همچنین اختلاف نظر در تعیین ضوابط فنی و بدهی های مالی و نحوه تقسیط و پرداخت آن از مسائلی است که در رویه اخذ پایان کار برای واحد های اقامتی وجود دارد. • فروش غیر مجاز بلیط به مسافران داخلی و خارجی به طرق مختلف رشد سریع و غیرقابل کنترل اقامتگاه های غیرمجاز، خانه های مسافر و پلتفرم های فروش بلیت غیرقانونی باعث بروز ناهنجاری های فرهنگی و اجتماعی در استان شده و به یکی از نگرانی های جدی فعالان بخش گردشگری تبدیل گردیده است. این وضعیت نه تنها بازار هتل داران و سرمایه گذاران رسمی را تحت فشار قرار داده، بلکه کیفیت خدمات ارائه شده	ایرادات و مشکلات مطروحه

به گردشگران و زائران را نیز تضعیف کرده است. ضعف نظارت و کنترل بر این واحدهای غیرمجاز موجب برهم خوردن تعادل صنعت گردشگری و محدود شدن فرصت‌های قانونی برای توسعه پایدار این حوزه شده است. در این بین برخی افراد و واحدهای غیر مجاز نیز با جعل بلیط برای مسافر یا قیمت های غیر واقعی نظام بازار را دچار اختلال می نمایند.

• موانع پذیرش و ورود اتباع خارجی در ایران بر اساس ضوابط و مقررات جهانی

موانع پذیرش و ورود اتباع خارجی به ایران، علی‌رغم وجود قوانین داخلی و مقررات بین‌المللی، شامل چند جنبه اصلی است. ابتدا فرآیندهای اداری پیچیده و طولانی برای صدور ویزا و اجازه اقامت باعث ایجاد تأخیر و نااطمینانی برای گردشگران و سرمایه‌گذاران خارجی می‌شود. دوم، نبود سامانه‌های یکپارچه و هماهنگ میان دستگاه‌های ذی‌ربط، از جمله وزارت امور خارجه، پلیس گذرنامه، و سازمان‌های گردشگری، مانع اجرای شفاف ضوابط پذیرش می‌شود. سوم، محدودیت‌های قانونی و ضعف در هماهنگی با استانداردها و کنوانسیون‌های بین‌المللی، موجب می‌شود که پذیرش گردشگران خارجی با مشکلاتی مانند ثبت نام ناقص، کنترل ناکافی مدارک و محدودیت در دسترسی به خدمات قانونی مواجه شود. در نتیجه، این موانع باعث کاهش جذب گردشگر خارجی، افزایش مخاطرات قانونی و اختلال در برنامه‌ریزی بخش خصوصی می‌گردد.

• موانع و مشکلات در حوزه امور مالیاتی

مشکل مطرح‌شده مربوط به تراکنش‌های بانکی آژانس‌های مسافرتی است که با وجود حجم بالای گردش مالی ناشی از خرید و فروش بلیت‌های هواپیما (داخلی و خارجی)، این تراکنش‌ها به دلیل ماهیت غیردرآمدی، درآمد محسوب نمی‌شوند و مشمول مالیات نمی‌گردند. این وضعیت باعث ایجاد ابهام و سردرگمی در حسابداری و تعامل با اداره کل مالیاتی می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز اختلافات قانونی و کندی در فعالیت آژانس‌ها گردد. به عبارت دیگر، عدم شفافیت در طبقه‌بندی این تراکنش‌ها، موانع عملیاتی و مشکلات اجرایی برای واحدهای گردشگری ایجاد کرده و نیازمند هماهنگی و توافق و رفع ابهام بین آژانس‌ها و اداره کل مالیاتی برای رفع این ابهامات است.

• موانع و مشکلات در حوزه اداره کل تامین اجتماعی

با توجه به محدودیت‌های مالی و فشارهای اقتصادی، وصول مطالبات تامین اجتماعی می‌تواند به تعطیلی یا کاهش فعالیت بنگاه‌های گردشگری منجر شود. عدم تسهیل در این زمینه باعث ایجاد دغدغه و فشار مالی بر کارفرمایان و واحدهای گردشگری شده و استمرار فعالیت پایدار این بخش را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین، ضرورت دارد که تامین اجتماعی رویکرد حمایتی خود را تقویت کرده و راهکارهای مساعدت و تنفس برای پرداخت مطالبات معوق فراهم نماید.

جمع‌بندی جلسه
کارگروه تخصصی
(کارشناسی) به تاریخ

نظرات اعضا حاضر در جلسه کارشناسی در بیست و پنجمین نشست دبیرخانه شورا:

۱۴۰۴/۰۶/۱۷

بیست و پنجمین جلسه دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان، با حضور نمایندگان بخش دولتی و خصوصی، به بررسی موانع و مشکلات حوزه گردشگری استان و ارائه راهکارهای اجرایی با هدف بهبود محیط کسب و کار استان در این بخش اختصاص یافت.

در این نشست، موضوعاتی مانند پیامدهای ابطال ماده ۸ آیین‌نامه حمایت از ایمن‌سازی تاسیسات گردشگری، ممنوعیت صدور مجوز برای واحدهای فاقد پایان کار، نحوه برخورد با واحدهای غیرمجاز در حوزه اقامت و فروش بلیت، ضوابط پذیرش اتباع خارجی، معافیت‌ها و استمهال مالیاتی و بیمه‌ای مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت.

دستور کار اول: گردشگری و صنایع دستی موتور اقتصاد استان است

علی‌اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در ابتدای این جلسه با اشاره به جایگاه ویژه گردشگری و صنایع دستی در مشهد اظهار کرد: با توجه به حضور گسترده گردشگران در این شهر و وابستگی بیش از ۵۰ درصد اشتغال اقتصاد استان به حوزه بخش خدمات و خدمات گردشگری، هرگونه تلاش برای حفظ و توسعه این بخش موجب افزایش گردش نقدینگی، ارتقای اشتغال و بهبود دیگر شاخص‌های اقتصادی خواهد شد.

وی افزود: اولین دستور کار این جلسه، بررسی چالش‌های ناشی از ابطال ماده ۸ آیین‌نامه حمایت از ایمن‌سازی تاسیسات گردشگری مصوبه هیات وزیران است بر اساس مصوبه دولت در سال ۱۴۰۳، ماده ۸ اجازه می‌داد تحت شرایطی پروانه بهره‌برداری حتی بدون داشتن پایان کار مراکز اقامتی با هدف حفظ و پایداری و توسعه بخش گردشگری تمدید شود، اما با شکایت سازمان بازرسی منجر به ابطال این ماده شد و در نتیجه اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان امکان تمدید پروانه‌ها را ندارد.

لبافی در بخش دیگری از سخنان خود تصریح کرد: متولیان امر در کنار یکدیگر جمع شده‌اند تا این موضوع تسهیل و مشکلات موجود رفع شود، بدون آنکه برخلاف قانون عمل شود.

وی به دو چالش اصلی در این زمینه یعنی اخذ پایان کار و اختلافات با شهرداری اشاره و عنوان کرد: چالش نخست، در حوزه تایید سازمان نظام مهندسی در زمینه اعلام نظرهای فنی و مهندسی است که البته در تجربه محور غرب مشهد و مسکن مهر ما این همراهی‌ها را از سوی سازمان نظام مهندسی داشتیم و تقریباً در این خصوص مشکلی نداریم.

لبافی ادامه داد: چالش دوم مربوط به مسائل شهرداری و مطالبات مالی است. لازم است که شهرداری سازوکاری ایجاد نماید که هتل‌هایی که آمادگی دارند، با جامعه هتل‌داران به تفاهم برسند و مواردی که رضایت ندارند، موضوع آنان از طریق تقسیط و برنامه‌ریزی مناسب، حل و فصل شود.

عدم بهره‌برداری از بیش از ۷۰ درصد هتل‌ها در صورت الزام به اخذ پایان کار

محمود مادرشاهیان، رئیس جامعه حرفه‌ای هتل‌داران خراسان رضوی، در ادامه نشست با تاکید بر ابطال ماده ۸ آیین‌نامه حمایت از ایمن‌سازی تاسیسات گردشگری، اظهار کرد: این موضوع باعث شده است که بیش از ۷۰ درصد هتل‌ها نتوانند

فعالیت کنند. حفظ کرامت زائران در چنین شرایطی دشوار است و بهره‌برداری از هتل‌ها نباید مشروط به اخذ پایان کار باشد، به ویژه زمانی که استانداردسازی واحدها تحت نظارت میراث فرهنگی انجام شده و ارتباطی با شهرداری ندارد. به گفته وی، وصول مطالبات شهرداری نباید بر دوش حوزه گردشگری گذاشته شود و سرمایه‌گذاران نباید در این زمینه متضرر شوند، چرا که در غیر این صورت واحدها پلمپ شده و ظرفیت اسکان زائران در زمان پیک کاهش می‌یابد. مادرشاهیان افزود: بیش از ۹۰ درصد هتل‌ها، هتل آپارتمان‌ها و مهمان‌پذیرهای استان استانداردسازی شده‌اند.

رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان ادامه داد: عدم دریافت پایان کار در واحدهای اقامتی عمدتاً به دلیل موانع داخلی در شهرداری است. فشارهای اعمال شده موجب می‌شود که سرمایه‌گذاران تمایلی به اخذ مجوز یا ساخت هتل نداشته باشند و این تصمیم، کارشناسی نیست. بیش از ۵۲ درصد هتل‌ها و واحدهای اقامتی استان در این شرایط قرار دارند.

وی یادآور شد: در زمان جنگ دوازده روزه، تمامی واحدهای اقامتی فعال شدند، اما اکنون به دلیل نداشتن پایان کار، ممکن است تعطیل شوند. حتی برای یک واحد مسکونی نیز فرایندهای اداری اخذ پایان کار چالش‌برانگیز است و برای هتل‌ها این فرآیند بسیار زمان‌بر و پیچیده‌تر است.

لزوم اخذ پایان کار و امکان تسهیل فرآیند برای واحدهای اقامتی

مهدی قلی پور، معاون اداره کل امور شهرسازی شهرداری مشهد، در ادامه جلسه با تأکید بر اینکه صدور پایان کار یکی از وظایف اصلی شهرداری است، اظهار کرد: همان‌گونه که از شهرداری انتظار ارائه خدمات داریم، باید فرآیند صدور پایان کار نیز پذیرفته شود. علاوه بر این، شهرداری برای تامین هزینه‌های ارائه خدمات نیازمند منابع درآمدی است و بنابراین اخذ پایان کار الزامی است، اما امکان بررسی و تسهیل این فرآیند نیز وجود دارد.

وی افزود: برای افرادی که تمایل به اخذ پایان کار دارند، کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری نماینده رسمی و صاحب رأی ندارد؛ اما در صورتی که متقاضیان مطابق ضوابط و قوانین اقدام کنند، فرایند صدور پایان کار انجام می‌شود و بنابراین همه مشکلات متوجه شهرداری نیست.

پیشنهاد تهاتر بدهی واحدهای اقامتی با شهرداری

اصغری پور، دیگر نماینده شهرداری مشهد نیز، با تأکید بر رعایت ضوابط قانونی گفت: هیچ‌کس نمی‌تواند خارج از چهارچوب تعیین شده اقدام کند؛ اما برای حل مشکل پایان کار و وصول مطالبات، ساختاری تحت عنوان «شرکت توسعه گردشگری» در شهرداری ایجاد شده است.

وی توضیح داد: این شرکت با واحدهای اقامتی در زمان‌های غیرپیک همکاری دارد و پیشنهادی ارائه شده که بدهی‌های واحدهای گردشگری به شهرداری، معادل فعالیت آنها در اختیار شرکت توسعه گردشگری قرار گیرد. در صورت دریافت مجوز شورای شهر، این طرح قابل اجرا و تهاتر خواهد بود.

لزوم مکاتبه با دیوان عدالت اداری و رفع خلأهای قانونی واحدهای اقامتی

ناصر غفران، نایب رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، در ادامه نشست اظهار کرد: در حوزه واحدهای اقامتی گردشگری، موضوع مهمی که باید مدنظر قرار گیرد، استحکام بنا و رعایت کامل قوانین نظام مهندسی در هر پروژه است. علاوه بر آن، رعایت قوانین شهرداری نیز ضروری است. شهرداری اعلام کرده است که در صورتی که نظام مهندسی و آتش نشانی تایید بدهند و عوارض مربوطه نیز پرداخت شود، پروانه صادر خواهد شد.

وی افزود: در این زمینه سه گزینه مطرح است؛ دو گزینه نخست مورد تایید ماست، اما گزینه سوم در برخی طرح‌های تفصیلی امکان‌پذیر نیست و تغییرات مدنظر در واحدهای اقامتی قابل اجرا نیست. بنابراین درخواست شده است که مکاتبه‌ای با دیوان عدالت اداری انجام شود و تنفسی برای این موضوع در نظر گرفته شود.

غفران همچنین به کمیسیون ماده ۵ شهرداری اشاره کرد و گفت: تصمیم‌گیری نهایی درباره برخی مسائل در این کمیسیون صورت می‌گیرد. از سوی دیگر، یکی از خلأهای قانونی مهم در این حوزه مربوط به تسهیلات بانکی است که تاکنون جامعه هتل‌داران موفق به دریافت آن نشده‌اند و این موضوع نیازمند پیگیری است.

لزوم هم‌افزایی دستگاه‌ها برای حفظ حیات گردشگری استان

سید جواد موسوی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی نیز اظهار کرد: گردشگری، صنعتی پاک، درآمدزا و دارای ارزش افزوده است و همه دستگاه‌ها باید در توسعه و حفظ آن مشارکت کنند. در مشهد، بخش قابل توجهی از درآمدها مربوط به بخش خدمات است و ۱۷ دستگاه از جمله مالیات، دارایی، تعزیرات و شهرداری به هتل‌ها مراجعه می‌کنند.

وی افزود: اگر ضریب اشتغال هتل‌ها بالا باشد، شهر درآمد دارد و زنده است. در خصوص مصوبه اخیر، باید راهکار و نقشه‌ای به شهرداری ارائه دهیم که اجرای آن بلامانع باشد. با این حال، در مشهد در یک خیابان ۲۰ ارگان وجود دارد که همه واحدهای اقامتی هستند اما هزینه‌ای به شهرداری پرداخت نمی‌کنند، در حالی که از یک سرمایه‌گذار انتظار داریم پایان کار ارائه دهد. اجرای این مصوبه می‌تواند اشتغال حدود ۵۰ هزار نفر را تحت تاثیر قرار دهد.

قوانین نظام مهندسی باید تسهیل شود

ابراهیم محرابی، مدیر خانه مسافره‌های خراسان رضوی، تاکید کرد: رجوع صرف به قوانین نظام مهندسی، مسیر را سخت‌تر می‌کند و باید به دنبال پیشنهادهای و راهکارهای جایگزین برای تسهیل صدور پروانه‌ها بود.

مهدی نخعی‌مقدم، کارشناس کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان، با اشاره به تجربه بانک‌ها در این زمینه گفت: تاخیر در صدور پایان کار به مجریان پروژه‌ها آسیب و زیان وارد می‌کند و تسریع در این روند ضروری است.

پیشنهادهای حمایتی کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق مشهد برای بررسی ملی

سپس امید خدادادی، دبیر کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق خراسان رضوی، اظهار کرد: شهرداری برای ابطال ماده ۸ با سازمان بازرسی مکاتبه کرده و باید تعامل بیشتری در این زمینه صورت گیرد.

وی افزود: کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق مشهد هفت پیشنهاد دارد که دو مورد آن شامل مسیر حمایتی تامین مالی برای ایمن سازی واحدهای اقامتی و تشکیل کارگروهی مشترک میراث فرهنگی، شهرداری و نظام مهندسی برای حل موانع تمدید پروانه است.

ایمنی، خط قرمز واحدهای اقامتی است

محمد رکنی، معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی خراسان رضوی گفت: خط قرمز ما در واحدهای اقامتی، ایمنی است و در واحدهای تبدیلی، تایید آتش نشانی به معنای رفع نگرانی هاست.

توافق برای پذیرش هتل های دارای پروانه

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان در جمع بندی این مبحث، با اشاره به تجربه مسکن مهر و محور غرب اظهار کرد: بنا به آنچه مطرح شد، هتل هایی که پروانه دارند و نظام مهندسی ایمنی و استحکام بنا را تایید کند، می توانند مورد پذیرش قرار گیرند. توافقی هایی نیز برای تهاتر بدهی واحدهای گردشگری با شهرداری در نظر گرفته شده است.

دستور کار دوم: ضرورت برخورد با واحدهای اقامتی غیرمجاز

در ادامه جلسه و در بررسی دستور کار دوم، غفران، نایب رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق مشهد با اشاره به افزایش فعالیت شرکت های بزرگ اقامتی بدون مجوز، تاکید کرد: باید از فعالیت این واحدهای غیرمجاز جلوگیری شود؛ چراکه این مجموعه ها سرمایه گذاری قانونی در حوزه اقامت را با مشکل مواجه کرده اند.

خدادادی، دبیر این کمیسیون نیز تصریح کرد: تمام واحدهای غیرمجاز باید توسط دستگاه متولی پروانه بگیرند یا به بخش خصوصی واگذار شوند. از سویی، برخی دفاتر خدمات مسافرتی خارج از چهارچوب قانونی اقدام به فروش بلیت می کنند که نیازمند ساماندهی است.

سپس، مدیر دایره تخصصی اداره نظارت بر اماکن عمومی فرماندهی انتظامی خراسان رضوی، با تاکید بر اهمیت تعامل با جامعه گردشگری گفت: نظارت و پیشگیری از فعالیت واحدهای غیرمجاز سبب افزایش رضایت زائران می شود. حدود ۸۰ درصد شکایات در ایام پیک مربوط به واحدهای اقامتی غیرمجاز در فضای مجازی است که نیازمند پیگیری است.

ضابطه مند کردن مراکز بدون مجوز ضروری است

لبافی نیز در این باره تاکید کرد: مراکز فاقد مجوز، چه دولتی و چه غیردولتی، باید ضابطه مند شوند و امکان نظارت فراهم شود و تنها مواردی که طبق قانون هستند، بایستی مجوز میراث فرهنگی دریافت کنند.

اسکان اتباع غیرمجاز در واحدهای غیرمجاز محدودیت ساز است

در بخش دیگری از این نشست، حسین احمدی، معاون اداره کل اتباع استان خراسان رضوی، با اشاره به حضور اتباع غیرمجاز در واحدهای اقامتی غیرمجاز اظهار کرد: این مساله موجب ایجاد محدودیت برای گردشگران قانونی می شود.

نکته دیگر اینکه فروش بلیت باید تنها برای اتباع خارجی مجاز انجام شود و دفاتر گردشگری در پایانه‌ها حضور داشته باشند و آموزش‌های لازم دریافت کنند تا اطلاعات کافی درباره پذیرش و ثبت نام اتباع خارجی داشته باشند.

ضرورت ساماندهی دفاتر فروش بلیت غیرمجاز

سید جعفر بنی هاشمی، معاون اداره کل راه‌آهن خراسان رضوی تاکید کرد: دفاتر فروش بلیت غیرمجاز باید مشابه خانه مسافره‌های شخصی از طریق میراث فرهنگی ساماندهی و نظام‌مند شوند تا نسبت به حذف آنها اقدام شود.

وی افزود: این دفاتر سال‌هاست فعالیت می‌کنند و روند ساماندهی آنها باید به صورت قانونی و مشخص انجام شود.

محمد رکنی، معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی خراسان رضوی اظهار کرد: مکاتبه‌ای در اول مهر ۱۴۰۳ انجام شد که براساس آن واحدهای اقامتی غیرمجاز باید جریمه نقدی ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون تومانی شوند و در صورت عدم بیمه توسط شرکت‌های بیمه، فعالیت آنها محدود شود.

وی افزود: رعایت قوانین بیمه و جرائم، بسیاری از مشکلات واحدهای غیرمجاز را حل خواهد کرد.

فروش بلیت باید تنها با مجوز انجام شود

در ادامه جلسه سعید ولی‌زاده، رئیس هیئت مدیره انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر خدمات مسافرتی استان اظهار کرد: فروش تور و بلیت به صراحت باید با مجوز سازمان‌های متولی انجام شود. سازمان هواپیمایی کشور و راه‌آهن به سامانه ثبت احوال متصل هستند و اطلاعات کامل قابل کنترل است. این اقدام مانع شکل‌گیری دلالتی‌های غیرقانونی خواهد شد.

محمدحسن حسین‌پور، رئیس هیات مدیره جامعه بوم‌گردی استان، پیشنهاد داد که هزینه‌های خدمات آب، برق و گاز برای واحدهای غیرمجاز افزایش یابد و در صورت تداوم فعالیت، پلمپ شوند.

برخورد قاطع با واحدهای غیرمجاز ضروری است

ابراهیم محرابی، عضو کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق مشهد، اظهار کرد: جریمه واحدهای غیرمجاز باید اعمال شود و تعزیرات باید نرخ معادل تعیین کند. نباید به این واحدها هویت قانونی داده شود و لازم است علاوه بر بازگشت وجوه مسافران، جرائم دیگر نیز اعمال شود.

توافق جمعی بر ساماندهی و اجرای اسناد بالادستی

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان در جمع‌بندی این مباحث تاکید کرد: توافق جمعی بر این است که ساماندهی واحدهای غیرمجاز انجام و اسناد بالادستی اجرایی شود و جلساتی با جامعه هتلداران برای همفکری برگزار شود.

دستور کار سوم: ورود گردشگران خارجی باید بر اساس ضوابط قانونی باشد

در ادامه، غفران، نایب رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی به یکی دیگر از موضوعات مهم حوزه گردشگری اشاره و اظهار کرد: آژانس‌ها، هتل‌ها و مراکز قانونی باید در ورود گردشگر خارجی نقش داشته باشند و اقامتگاه‌ها تنها بر اساس ویزای گردشگری محل اقامت پذیرش کنند.

مسعود فرهادی، کارشناس نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال شرق کشور، گفت: وزارت خارجه ورود اتباع خارجی و امور ویزا را در چهارچوب بخشنامه‌ها و سامانه‌ها انجام می‌دهد و امکان طراحی سامانه‌ای برای هماهنگی با سایر دستگاه‌ها در کارگروه بررسی خواهد شد.

دستور کار چهارم و پنجم: انتظار مساعدت مالیاتی و بسته‌های حمایتی

در بخش پایانی این جلسه، به یکی دیگر از دغدغه‌های حوزه گردشگری استان در بحث مالیات و بیمه اشاره شد.

خدادادی، دبیر کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق مشهد عنوان کرد: با توجه به آسیب‌های وارده به واحدهای گردشگری در جنگ ۱۲ روزه، لازم است عملکرد مالیاتی ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به صورت تقسیط بلندمدت و تسهیل شده انجام شود تا واحدهای گردشگری بتوانند فعالیت خود را ادامه دهند.

مادرشاهیان، رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران خراسان رضوی، گفت: انتظار داریم مهلت و توقف مالیات بر ارزش افزوده اعمال شود و ارائه تسهیلات مالی برای واحدهای آسیب‌دیده گردشگری به صورت یکجا انجام شود تا تسریع در روند حمایت‌ها محقق شود.

مجتبی مسکنی، معاون اداره امور مالیاتی استان خراسان رضوی، اظهار کرد: تنفس و استمهال مالیاتی نیازمند مجوز استانی خاص است. در مورد ارزش افزوده، بخشنامه‌های اخیر برای واحدهای آسیب‌دیده صادر شده و برای سایر واحدها نیز امکان مساعدت وجود دارد.

همراهی تامین اجتماعی در وصول مطالبات

زهرا صبحی، رئیس اداره وصول حق بیمه اداره کل تامین اجتماعی استان نیز گفت: در زمان جنگ ۱۲ روزه رویکرد تامین اجتماعی کاملاً همراهی صددرصد بود و مطالبات معوق با هماهنگی شعب متوقف شد تا فشار به کارفرماها وارد نشود. وی افزود: تامین اجتماعی سعی دارد علیرغم تنگناهای مالی همواره به پایداری بنگاه‌ها کمک کند.

لبافی در پایان نشست تاکید کرد: آمادگی برای همکاری در حوزه مالیات و پیگیری مطالبات معوق تامین اجتماعی وجود دارد تا واحدهای گردشگری بتوانند فعالیت خود را بدون دغدغه ادامه دهند.

دستگاه‌های استانی دارای نماینده در جلسه:

دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، اداره کل راه و شهرسازی استان خراسان رضوی، نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور، اداره کل شهرسازی شهرداری مشهد، اداره کل امور مالیاتی

خراسان رضوی، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان رضوی، اداره کل تامین اجتماعی استان خراسان رضوی، اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات خراسان رضوی، اداره کل راه آهن خراسان رضوی، اداره نظارت بر اماکن عمومی فرماندهی انتظامی خراسان رضوی، کمیسیون هماهنگی بانکهای استان خراسان رضوی، اداره کل سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی، اتاق اصناف مشهد، کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، جامعه حرفه ای هتلداران خراسان رضوی، انجمن صنفی خدمات دفاتر هوایی و جهانگردی مشهد، کنون انجمن های صنفی کارفرمایی صنایع خراسان رضوی، جامعه هتل آپارتمان های خراسان رضوی، خانه مسافر استان خراسان رضوی، جامعه حرفه ای اقامتگاه های بوم گردی خراسان رضوی، جامعه حرفه ای مراکز رفاهی، تفریحی و پذیرایی استان خراسان رضوی، انجمن حرفه ای راهنمایان خراسان رضوی، اتحادیه هتل آپارتمانداران و مهمانپذیران مشهد.

غائبین جلسه:

فرمانداری مشهد.

جمع بندی مورد توافق اعضا:

- نظر به اینکه بر اساس رأی شماره ۴۴۷۷۷۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ماده ۸ آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۹۲۰/ت/۶۱۹۸۲ هـ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ هیأت وزیران که بر مبنای آن تمدید پروانه بهره برداری تأسیسات گردشگری که گواهی پایان کار ندارند در صورتی که در فهرست تأسیسات گردشگری پرخطر نباشد با اخذ بیمه نامه مسئولیت مدنی در قبال کارکنان و اشخاص ثالث، بیمه نامه آتش سوزی و خطرات تبعی و اخذ تعهدنامه از بهره بردار مبنی بر قبول مسئولیت حداکثر برای یک دوره سه ساله بلامانع اعلام گردیده است از تاریخ تصویب ابطال شد، از طرفی با توجه به اینکه بیش از ۵۰ درصد صنعت هتلداری کشور در مشهد قرارداد و تصمیمات بدون اطلاع قبلی و اخذ نظر ذینفعان و تاثیر پذیران و حتی متولیان دولتی بدون در نظر گرفتن فرصت های زمانی قابل قبول می تواند تبدیل به بحران در حوزه های مربوطه و صنعت هتلداری گردد، از طرفی بسیاری از هتل ها و مراکز اقامتی پروانه کار دارند و لیکن پایان کار به دلیل بعضاً اختلاف با شهرداری اخذ نموده اند و فرایند اخذ پایان کار نیز بسیار طولانی و هزینه ساز بوده و فعالیت بدون تمدید پروانه بهره برداری تبعات زیادی در بر دارد، لذا مقرر گردید:

- برای آن دسته از واحدهای اقامتی و هتل ها که دارای پروانه کار بوده و قبلاً نیز پروانه بهره برداری آنها توسط اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری صادر شده است ولی اکنون بدلیل ابطال (ماده ۸) آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۹۲۰/ت/۶۱۹۸۲ هـ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ هیأت وزیران نمی توانند پروانه بهره برداری را تمدید نمایند از آنجائیکه دو دستگاه اصلی (سازمان نظام مهندسی و شهرداری) متولی بررسی نظارت و صدور پایان کار می باشند، برای پرهیز از اتلاف منابع و اینکه به هردلیلی ممکن است نظام مهندسی در قالب شاخص های مورد نظر نتواند گواهی مربوطه را صادر نماید و تعیین مطالبات شهرداری قبل از وصول استعلام و نظریه موافقت سازمان نظام مهندسی وقت بر و هزینه ساز است، با عنایت به لزوم شروع فرایند پایان کار از پیشخوان

شهرداری، شهرداری بر اساس درخواست متقاضی بدون در نظر گرفتن بدهی های احتمالی، درخواست پایانکار را برای پیشخوان نظام مهندسی و آتش نشانی ارسال کند و با هماهنگی صورت گرفته جهت تسهیل در نظام مهندسی از طرف شورای گفت و گو مهندسی دخیل پروژه منطبق بودن سازه و معماری بر ضوابط نظام مهندسی را مورد بررسی قرار داده و آتش نشانی ضوابط آتش نشانی را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تایید این دو مورد از طرف مهندسین دخیل پروژه در نظام مهندسی و آتش نشانی با الزامات سال اجرا، شهرداری در قالب :

- تقسیط عوارض و بدهی های کد نوسازی با متقاضی

- و تهاثر با استفاده از ظرفیت غیرپیک به میزان مطالبه،

همراهی و نسبت به صدور پایان کار برای واحد اقدام کند ضمنا با عنایت به زمان بر بودن این تشریفات همزمان با درخواست متقاضی در خصوص پایان کار به شهرداری اجازه یک نوبت تمدید پروانه با تصویب در شورای گفت و گو یا کمیسیون ماده ۵ محقق گردد، ضمنا از طریق دیوان عدالت اداری درخواست تعیین مهلت حداقل دو ساله به دلیل فرایند طولانی اخذ پایان کار پیگیری شود.

- رشد فزاینده اقامتگاه های غیرمجاز، خانه های مسافر، اقامتگاه های بدون مجوز و سایت غیرمجاز فروش بلیت الکترونیکی در استان علاوه بر بروز ناهنجاری های فرهنگی و اجتماعی به یکی از دغدغه های جدی فعالان گردشگری تبدیل شده است؛ موضوعی که نه تنها بر بازار هتل داران و سرمایه گذاران رسمی این حوزه سایه انداخته، بلکه کیفیت خدمات به مسافران و گردشگران را نیز تحت تأثیر قرار داده است. نبود نظارت کافی بر واحدهای اقامتی غیرمجاز، تعادل صنعت گردشگری استان را برهم زده و فرصت های قانونی برای توسعه پایدار این بخش را با چالش روبه رو کرده است. از همین رو با توجه به اتفاق نظر کلیه اعضا جلسه مبنی بر ساماندهی اقامتگاه های غیر مجاز (دولتی و غیردولتی) مقرر گردید:

- برای محقق شدن ساماندهی واحدهای غیرمجاز در صنعت گردشگری به صورت متمرکز کمیسیون گردشگری نسبت به همفکری با کانون تشکل های گردشگری و اداره اماکن، پلیس فتا و اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی پیشنهاد اجرایی در خصوص گشتهای نظارتی یکپارچه برای برخورد با ارایه کنندگان خدمات گردشگری غیرمجاز را برنامه ریزی و برای تصویب در استان به دبیرخانه شورای گفت و گو اعلام دارد.

- توافق شد کارگروهی با محوریت اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان، متشکل از اداره کل اتباع خارجی استانداری، نمایندگی وزارت امور خارجه، کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی و جامعه تخصصی گردشگری برای اجرایی کردن ضوابط پذیرش گردشگران خارجی بوسیله شرکتهای دارای مجوز از وزارت گردشگری تشکیل و نتایج برای اجرایی شدن به صورت پایلوت در کشور های هم مرز در شورای گفت و گو طرح و مصوب گردد.

• به منظور حمایت از تأسیسات گردشگری و رونق این صنعت در داخل استان درخصوص تراکنش های بانکی با توجه به اینکه این تراکنش ها با ماهیت غیردرآمدی می باشند و در حال حاضر برای آژانس های مسافرتی علیرغم اینکه حجم این تراکنش ها بدلیل خرید و فروش بلیت هواپیما (داخلی و خارجی) بالا می باشد ولی درآمد محسوب نمی گردد، لذا مقرر گردید در قالب توافقات با اداره کل مالیاتی استان حل و فصل گردد. • نظر به اینکه رویکرد تامین اجتماعی همراهی با واحدهای گردشگری می باشد مقرر گردید در بحث مطالبات معوق در استان مساعدت لازم صورت گیرد.	
با توجه به مباحث مطروحه و جمع بندی کارشناسی دبیرخانه به شورا پیشنهاد می نماید: (۱) نظر به اینکه بر اساس رأی شماره ۴۴۷۷۷۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ماده ۸ آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۹۲۰/ت/۶۱۹۸۲ هـ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ هیأت وزیران که بر مبنای آن تمدید پروانه بهره برداری تأسیسات گردشگری که گواهی پایان کار ندارند در صورتی که در فهرست تأسیسات گردشگری پرخطر نباشد با اخذ بیمه نامه مسئولیت مدنی در قبال کارکنان و اشخاص ثالث، بیمه نامه آتش سوزی و خطرات تبعی و اخذ تعهدنامه از بهره بردار مبنی بر قبول مسئولیت حداکثر برای یک دوره سه ساله بلامانع اعلام گردیده است از تاریخ تصویب ابطال شد، از طرفی با توجه به اینکه بیش از ۵۰ درصد صنعت هتلداری کشور در مشهد قرارداد و تصمیمات بدون اطلاع قبلی و اخذ نظر ذینفعان و تاثیر پذیران و حتی متولیان دولتی بدون در نظر گرفتن فرصت های زمانی قابل قبول می تواند تبدیل به بحران در حوزه های مربوطه و صنعت هتلداری گردد، ضمن اینکه بسیاری از هتل ها و مراکز اقامتی پروانه کار دارند و لیکن پایان کار به دلیل بعضاً اختلاف با شهرداری اخذ ننموده اند و فرایند اخذ پایان کار نیز بسیار طولانی و هزینه ساز بوده و فعالیت بدون تمدید پروانه بهره برداری تبعات زیادی در بر دارد، لذا مقرر شود: • برای آن دسته از واحدهای اقامتی و هتل ها که دارای پروانه کار بوده و قبلاً نیز پروانه بهره برداری آنها توسط اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری صادر شده است ولی اکنون بدلیل ابطال (ماده ۸) آیین نامه حمایت از ایمن سازی تأسیسات گردشگری موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۹۲۰/ت/۶۱۹۸۲ هـ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ هیأت وزیران نمی توانند پروانه بهره برداری را تمدید نمایند از آنجائیکه دو دستگاه اصلی (سازمان نظام مهندسی و شهرداری) متولی بررسی نظارت و صدور پایان کار می باشند، برای پرهیز از اتلاف منابع و اینکه به هردلیلی ممکن است نظام مهندسی در قالب شاخص های مورد نظر نتواند گواهی مربوطه را صادر نماید و تعیین مطالبات شهرداری قبل از وصول استعلام و نظریه موافقت سازمان نظام مهندسی	پیشنهادهات

وقت بر و هزینه ساز است، با عنایت به لزوم شروع فرایند پایان کار از پیشخوان شهرداری، شهرداری بر اساس در خواست متقاضی بدون در نظر گرفتن بدهی های احتمالی، درخواست پایانکار را برای پیشخوان نظام مهندسی و آتش نشانی ارسال کند و با هماهنگی صورت گرفته جهت تسهیل در نظام مهندسی از طرف شورای گفت و گو، مهندسی دخیل پروژه منطبق بودن سازه و معماری بر ضوابط نظام مهندسی را مورد بررسی قرارداداده و آتش نشانی ضوابط آتش نشانی را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تایید این دو مورد از طرف مهندسین دخیل پروژه در نظام مهندسی و آتش نشانی با الزامات سال اجرا، شهرداری در قالب :

- تقسیط عوارض و بدهی های کد نوسازی با متقاضی

- و تهاتر با استفاده از ظرفیت غیربیک به میزان مطالبه،

همراهی و نسبت به صدور پایان کار برای واحد اقدام کند ضمنا با عنایت به زمان بر بودن این تشریفات همزمان با در خواست متقاضی در خصوص پایان کار به شهرداری اجازه یک نوبت تمدید پروانه با تصویب در شورای گفت و گو یا کمیسیون ماده ۵ محقق گردد، همچنین از طریق دیوان عدالت اداری درخواست تعیین مهلت حداقل دو ساله به دلیل فرایند طولانی اخذ پایان کار پیگیری شود.

۲) رشد فزاینده اقامتگاه های غیرمجاز، خانه های مسافر، اقامتگاه های بدون مجوز و سایت غیرمجاز فروش بلیت الکترونیکی در استان علاوه بر بروز ناهنجاری های فرهنگی و اجتماعی به یکی از دغدغه های جدی فعالان گردشگری تبدیل شده است؛ موضوعی که نه تنها بر بازار هتل داران و سرمایه گذاران رسمی این حوزه سایه انداخته، بلکه کیفیت خدمات به مسافران و گردشگران را نیز تحت تأثیر قرار داده است. نبود نظارت کافی بر واحدهای اقامتی غیرمجاز، تعادل صنعت گردشگری استان را برهم زده و فرصت های قانونی برای توسعه پایدار این بخش را با چالش روبه رو کرده است. از همین رو با توجه به اتفاق نظر کلیه اعضا جلسه مبنی بر ساماندهی اقامتگاه های غیر مجاز (دولتی و غیردولتی) مقرر گردد:

- برای محقق شدن ساماندهی واحدهای غیرمجاز در صنعت گردشگری به صورت متمرکز کمیسیون گردشگری نسبت به همفکری با کانون تشکل های گردشگری و اداره اماکن، پلیس فتا و اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی پیشنهاد اجرایی در خصوص گشت های نظارتی یکپارچه برای برخورد با ارایه کنندگان خدمات گردشگری غیرمجاز را برنامه ریزی و برای تصویب در استان به دبیرخانه شورای گفت و گو اعلام و اجرایی نماید.

• کارگروهی با محوریت اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان، متشکل از اداره کل اتباع خارجی استانداری، نمایندگی وزارت امور خارجه، کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی و جامعه تخصصی گردشگری برای اجرایی کردن ضوابط پذیرش گردشگران خارجی بوسیله شرکتهای دارای مجوز از وزارت گردشگری تشکیل و نتایج برای اجرایی شدن به صورت پایلوت در کشور های هم مرز در شورای گفت و گو طرح و مصوب گردد. ۳) به منظور حمایت از تاسیسات گردشگری و رونق این صنعت در داخل استان درخصوص تراکنش های بانکی با توجه به اینکه این تراکنش ها با ماهیت غیردرآمدی می باشند و در حال حاضر برای آژانس های مسافرتی علیرغم اینکه حجم این تراکنش ها بدلیل خرید و فروش بلیت هواپیما (داخلی و خارجی) بالا می باشد ولی درآمد محسوب نمی گردد لذا در قالب توافقات با اداره کل مالیاتی استان موانع و مشکلات تراکنش ها حل و فصل گردد. ۴) نظر به اینکه رویکرد تامین اجتماعی همراهی با واحدهای گردشگری می باشد، مقرر شود در بحث مطالبات معوق در استان در حوزه تامین اجتماعی مساعدت های لازم صورت گیرد.	
۱- نامه شماره ۱۴۰۳/۱۷۴۶/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۵ رییس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی استان ۲- صورتجلسه بیست و پنجمین نشست دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه